MÁRIA

Pre mnohých je MÁJ - LÁSKY ČAS. Alebo najkrajším mesiacom v roku, pretože príroda sa oblečie do svojich najskvostnejších šiat, všetko po zime ožije, kvitne a vonia. Kresťania počas neho sa viac modlia krásne mariánske modlitby – moleben či akatist. Spomíname teda na Máriu, ktorá porodila najkrajšieho z ľudských synov – Ježiša Krista a ktorá je sama oslovovaná ako najčistejšia, nepoškvrnená, celá krásna alebo celá svätá... Pozeráme na preblahoslavenú Pannu Máriu, ktorá nás vedie cestou krásy, aby sa aj naša duša stávala čoraz viac krajšou, bohumilejšou, čistou. Aj my máme a chceme kvitnúť. Veď na to je Máj.

V posolstve z Medžugoria nám hovorí: *„Drahé deti! Modlite sa, modlite sa, iba sa modlite, kým sa vaše srdce neotvorí vo viere ako kvet, ktorý sa otvára teplým lúčom slnka. Toto je čas milosti, ktorý vám Boh dáva skrze moju prítomnosť, no vy ste ďaleko od môjho srdca. Preto vás pozývam k osobnému obráteniu a rodinnej modlitbe.*“

Niekedy stretneme ľudí, ktorí – ako príslušníci iných vierovyznaní – spochybňujú Cirkvou praktizovanú mariánsku úctu. Poznáme však skutočný dôvod, prečo uctievame Presvätú Bohorodičku? Musíme vychádzať zo Svätého písma.

Prvú zmienku o mimoriadnej žene, nájdeme už v raji, po páde našich prarodičov. Boh totiž hovorí hadovi, že medzi ním a ženou, medzi jeho a jej potomstvom ustanoví nepriateľstvo a že jeho potomstvo svojou mocou síce jej potomstvu rozdrví pätu, no jej potomstvo zasa rozšliape potomstvu hada hlavu (Gn 3,15). Zjavný nepomer... Znamená to, že v duchovnom boji Boha o človeka zlý duch síce niečo získa, vyžiada si istú obeť (Kristova smrť na kríži, keď mu spomínaná žena bude matkou, s veľkou bolesťou), no v konečnom dôsledku pôjde o veľké Božie víťazstvo, pretože práve ním Pán zachráni ľudí, pričom žena sa stane „prostredníčkou“ tejto veľkej, a jedinečnej Božej udalosti. A to je hlavný dôvod, prečo sa na Máriu pozeráme s tak veľkou úctou. Ona je totiž na jednej strane obyčajnou ženou, no na strane druhej matkou Vykupiteľa. Daná úcta je pritom oprávnená len v spojení s Kristom a jeho vykupiteľským dielom – inak by šlo o obyčajnú modloslužbu.

Pápež sv. Ján Pavol II. (1978 – 2005) poukázal na to, že katolícka a pravoslávna cirkev, ako aj ostatné starobylé východné cirkvi sú v láske a oslave Bohorodičky (grécky Theotókos) hlboko spojené. Východní kresťania sa na Pánovu Matku pozerali vždy s absolútnou dôverou. Oslavovali ju a vzývali v modlitbách. V ťažkých chvíľach sa utiekali pod jej ochranu s vedomím, že v nej nájdu účinnú pomoc. Cirkvi, ktoré vyznávajú učenie Efezského koncilu (431), vyhlasujú Pannu „za skutočnú Božiu Matku“, lebo *„náš Pán Ježiš Kristus, zrodený ako Boh z Otca pred všetkými vekmi, sa pre nás a pre našu spásu v čase narodil z Panny Márie, Bohorodičky, ako človek“.*

Zbožštenie Márie a jej účasť na živote Syna sa prejavila aj v jej titule – že je plná svätosti. Ikony Panny Márie, ktorá je vzorom zbožšteného človeka, majú čestné miesto v chrámoch i domácnostiach. Mária je na nich zobrazovaná ako Boží trón, pričom nesie Pána a dáva ho ľuďom (Theotókos), ako cesta, ktorá vedie ku Kristovi a poukazuje naňho (Odigitria), ako modliaca sa orodovníčka a znamenie Božej prítomnosti na ceste veriacich až do dňa Pána (Deisis), ako ochrankyňa, ktorá rozprestiera svoj plášť nad národmi (Pokrov), resp. ako milosrdná, nežná Panna (Eleousa). Zvyčajne sa znázorňuje so Synom Ježišom ako dieťaťom v náručí. A práve tento vzťah k Synovi je vlastne oslavou Matky. Niekedy Mária Ježiša nežne objíma (Glykofilousa), inokedy je hieratická – akoby ponorená do kontemplácie toho, ktorý je Pánom dejín (porov. Zjv 5,9-14). Panna Mária tak na ikonách žiari ako obraz Božskej krásy, ako príbytok večnej Múdrosti – je to Panna v modlitbe, pravzor kontemplácie, ikona slávy, tá, ktorá už vo svojom pozemskom živote mala v sebe duchovnú múdrosť, nedostupnú ľudskému rozumu, pričom vierou dosiahla najvznešenejšie poznanie.

Nech je teda Mária naším vzorom, ako milovať Boha a človeka, ako neustále dôverovať Pánovi.

o. Rastislav